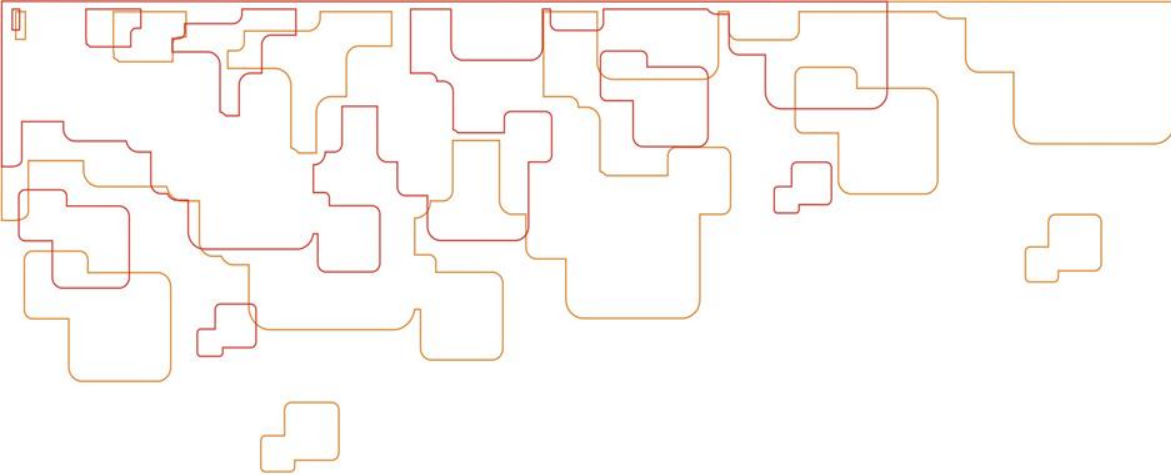

Energiją taupyti verta

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS MINISTERIJA

Energija brangiai kainuoja, todėl ją taupyti verta

Praktika rodo, kad racionaliai šeiminkaudami galime sutaupyti **10 proc.** ir daugiau energijos bei atitinkamai sumažinti savo išlaidas. Svarbiausia – ūkiškumas ir energijos naudojimas pagal poreikį.

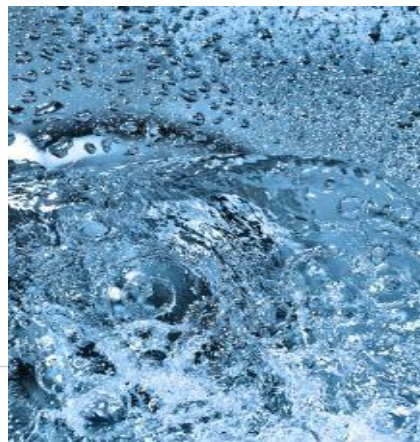
Be to, besaikis energijos resursų eikvojimas sukelia ekologines problemas, nes lemia anglies dvideginio išskyrimą į aplinką, o tai yra pagrindinės šiltnamio efektą sukeliančios dujos, dėl kurių vyksta globalinis klimato atšilimas. Taigi, taupydami vis labiau brangstančią energiją, taupysime savo pinigus, o kartu prisidėsime prie mūsų planetos išsaugojimo.

Energijos sąnaudas galime mažinti taupydami
elektrą, šilumą, vandenį, degalus.

Dažnas klysta manydamas, kad didelės investicijos yra vienintelis būdas pakeisti situaciją. Sąskaitai už energiją (ypač elektros energiją) sumažinti dažnai nereikia didelių investicijų, pakanka pakeisti savo įpročius ir įsitikinsite, kad dėl neteisingų įpročių iššvaistote daug energijos, o tai brangiai kainuoja. Kartais energijos galite sutaupyti žinodami tokius dalykus, apie kuriuos net nesusimąstote.

Elektros energijos taupymo priemonės

Akcinės bendrovės Rytų skirstomųjų tinklų užsakymu 2008 metų pabaigoje buvo atliktas gyventojų elektros vartojimo įpročių tyrimas. Gauti duomenys atskleidė, kad beveik kas trečias Lietuvos gyventojas pripažįsta, kad elektrą vartoja neracionaliai ir galėtų vartoti ją racionaliau. Dauguma iš mūsų galime vartoti mažiau elektros energijos nepablogindami savo gyvenimo sąlygų. Pagrindinė užduotis yra išsiaiškinti, kur elektros energija yra švaistoma.

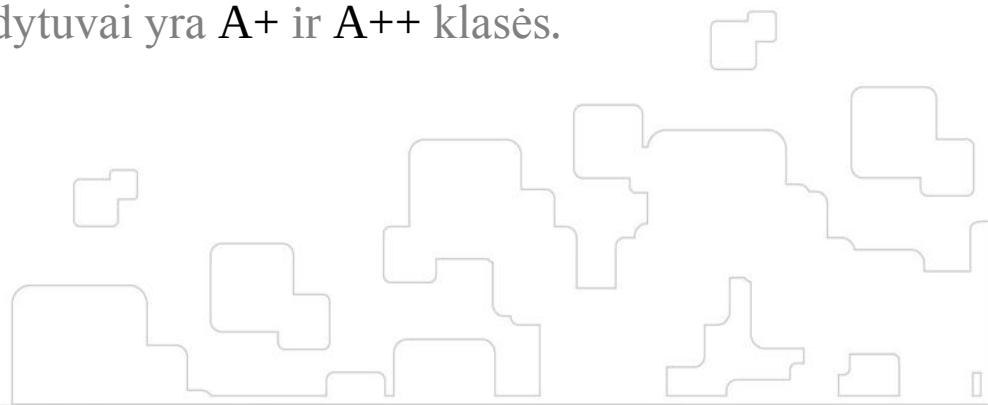
Yra du pagrindiniai principai, kuriais vadovaujantis galima gerokai sumažinti elektros energijos vartojimą. Vienas – įsigyti ir naudoti tik energiją taupančius elektros prietaisus, kitas – įjungti prietaisus tik tada, kai jie naudojami.

Pateikiame keletą patarimų, kaip taupyti elektros energiją naudojant elektros prietaisus, su kuriais nepatirsite didelių išlaidų ir nereikės didelių investicijų:

Senus elektros prietaisus pakeiskite naujais,
energiją taupančiais buitiniais prietaisais (*šaldytuvai, šaldikliai, skalbimo mašinos, indaplovės, orkaitės, oro kondicionieriai* ir kt.), kurie yra aukštos efektyvumo klasės. Efektyvumo klasė žymima raidėmis nuo A iki G. A klasės buitiniai prietaisai – ekonomiškiausi, o G klasės – mažiausiai ekonomiški. Ekonomiškiausi šaldytuvai yra A+ ir A++ klasės.

Išjunkite elektros prietaisus iš tinklo, kai jų nenaudojate. Televizorius ar kita moderni buitinė technika, palikta „budinčiu režimu“ (prietaisas yra visiškai neišjungtas, t. y. jį galima bet kada įjungti distanciniu būdu), sunaudoja kur kas daugiau elektros energijos nei galvojate. Jeigu prietaiso lemputė dega, vadinasi, energija vis dar naudojama!

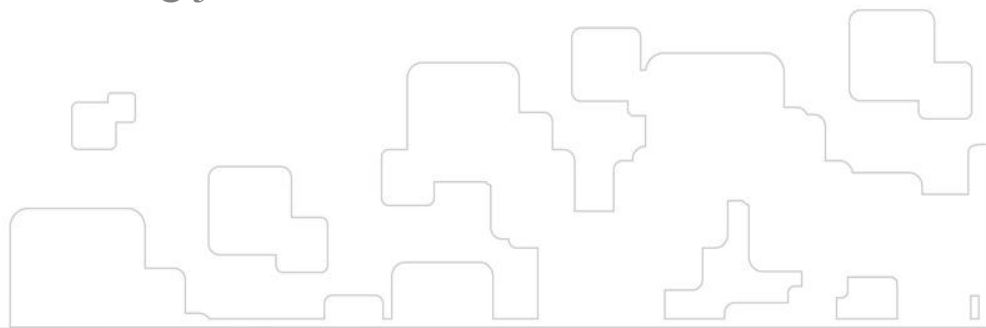

Ijunkite kompiuterio monitoriaus automatinio išsijungimo funkciją,

o jos paleidimo laiką sumažinkite iki 5 min. Baigę darbą su kompiuteriu, išjunkite monitorių iš elektros tinklo, ištraukdami elektros maitinimo laido kištuką. Priešingu atveju Jūsų monitorius nepastebimai naudos elektros energiją.

Jeigu turite galimybę rinktis, **pirkite nešiojamąjį kompiuterį**, jis naudoja kur kas mažiau energijos.

Nepirkite didesnio šaldytuvo nei Jums reikia – energijos reikia ir tuščioms lentynoms šaldyti.

Šaldytuve ir šaldiklyje **pasirinkite optimalią temperatūrą** – +3,5 °C šaldytuve ir -18 °C šaldiklyje.

Į šaldytuvą **nedėkite karštų ar šiltų maisto produktų**. Jiems atvėsinti reikės naudoti daugiau elektros energijos. Prieš dedant į šaldytuvą, maistą reikia atvėsinti iki kambario temperatūros.

Norėdami atšildyti iš šaldymo kameros išimtą maistą, palikite jį kurioje nors žemesnėje šaldytuvo lentynėlėje: išnaudodami išsiskiriantį šaltį, sumažinsite šaldytuvo darbo krūvį (atšildomos šaldytos mėsos kilogramas išskiria šaltį, kuriam pagaminti šaldytuvai turi visą valandą naudoti elektros energiją).

Atšildykite šaldiklį, jei susidarė 5 mm ledo sluoksnis.

Kuo daugiau šaldiklyje ledo, tuo daugiau sunaudojama elektros energijos.

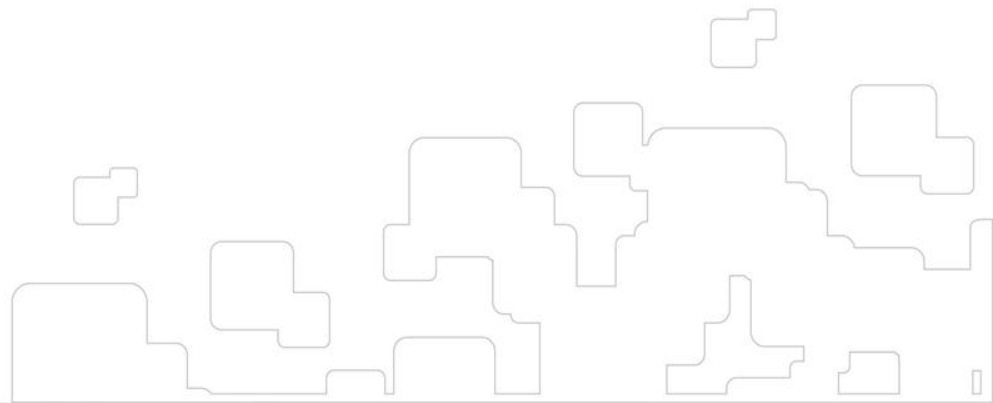
Šaldytuvą (šaldiklį) statykite vėsioje vietoje, kuo toliau nuo tiesioginių saulės spindulių, viryklių bei šildymo prietaisų. Pasistenkite, kad už ir virš šaldytuvo ar šaldiklio liktų pakankamai vietos oro cirkuliacijai, nekraukite ant jų daiktų. Aušinimo grotelės, esančios už prietaiso, visada turi būti švarios.

Valykite šaldytuvo durelių gumines tarpines.

Pakeiskite jas, jei jos nebeužtikrina sandarumo.

Nelaikykite atviro šaldytuvo ilgai.

Pirma pagalvokite, ką norite iš jo išimti, o tik paskui atverkite dureles. Dažnai varstomos šaldytuvo durelės didina elektros energijos vartojimą.

Skalbkite tik pilnai prikrovę skalbiamąją mašiną ir pasirinkę ekonominį skalbimo režimą – sunaudosite mažiau vandens ir elektros energijos jam pašildyti. Nustatykite mažiausią galimą vandens temperatūrą.

Jei esate įsirengę dviejų laiko zonų elektros skaitiklį, **skalbkite tik naktimis ir savaitgaliais**.

Visus **drabužius lyginkite vienu metu**. Daugiausia elektros energijos lygintuvas naudoja kaisdamas.

Vandeniui virinti **naudokite elektrinį virdulį** užuot virinę jį puode ant viryklės.

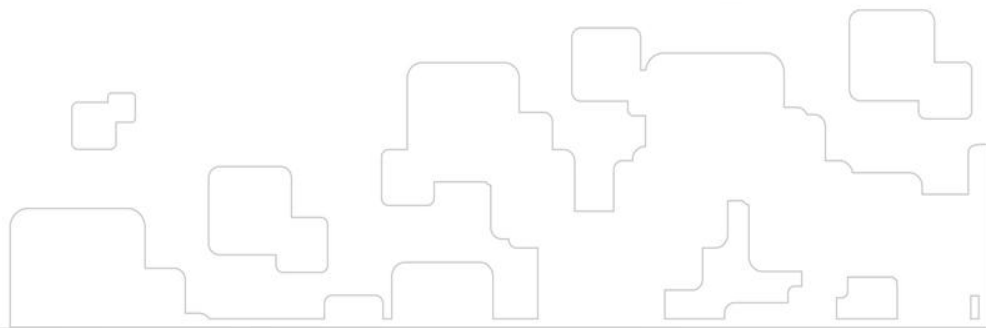

Virkite tiek vandens, kiek reikia. Jei norite išgerti puodelį arbatos, Jums nereikia virinti pilno arbatinuko vandens.

Valgį virkite sandariai uždengtame puode. Virdami valgį greitpuodyje, elektros energijos sunaudosite trigubai mažiau, o virdami paprastame uždengtame puode – pusantro karto mažiau nei su neuždengtu indu.

Jei turite elektros viryklę, **įsigykite reikiamo skersmens plokščiadugnius puodus** – kuo didesnis kaitvietės ir puodo lietimosi paviršius, tuo daugiau sutaupoma šilumos.

Įpraskite išjungti elektrinę viryklę likus kelioms minutėms iki maisto gaminimo pabaigos.

Negaminkite valgio esant maksimaliai įjungtai viryklės kaitviete. Kai tik užverda puode esantis skystis, sumažinkite elektros viryklės kaitvietės kaitrumą. Stenkitės gaminti patiekalus paeiliui, vieną po kito – pasigaminę vieną patiekalą, ant tos pačios kaitvietės statykite kitą puodą. Sutaupysite ir laiko, ir šilumos.

Kepdami maistą orkaitėje, nustatykite reikiamą, bet ne aukštesnę temperatūrą. Sandariai uždarykite ir be reikalo nevarstykite orkaitės durelių. Orkaitėms tenka iki 60 proc. viryklės nuostolių.

Orkaitėje kepkite kelis patiekalus vienu metu.

Naudokitės mikrobangų krosnele – tai greitas ir pigus būdas pašildyti maistą: nereikia riebalų ar vandens, išyla ne indai ir kaitvietė, o tik maistas. Be to, pats procesas trunka tik kelias minutes, tad energijos nuostoliai yra minimalūs.

Išvykdami ilgesniam laikui išjunkite vandens šildytuvą.

Pirkite raštinės įrangą (kompiuterius, vaizduoklius, spausdintuvus, kopijavimo aparatus), paženklintus

Energy Star ženklų.

Apie elektros energijos taupymą taip pat rasite puslapyje
www.tiekkiekreikia.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS MINISTERIJA

Energiją taupyti verta

Apšvietimas

Iki **15 proc.** namų ūkiuose suvartojamos elektros energijos tenka apšvietimui.

Energiją ir pinigus galime taupyti ir savo namams pasirinkę tinkamas elektros lemputes. Visos buitinės lemputės, kaip ir buitiniai prietaisai, turi būti paženklintos energijos vartojimo efektyvumo klasę parodančiomis etiketėmis.

Efektyvumo klasę žymima raidėmis nuo A iki G. A klasės lemputės – efektyviausios, o G klasės – mažiausiai efektyvios.

Mums įprastos kaitrinės lemputės nėra ekonomiškos, nes iki **95 proc.** energijos sunaudoja skleisdamos šilumą.

Pakeiskite kaitrines lemputes į energiją taupančiasias – kompaktines fluorescencines elektros lemputes, kurios naudoja net 4–5 kartus mažiau elektros energijos ir, nors kainuoja daugiau, greitai atsiperka ir veikia 6–15 kartų ilgiau (iki 15000 val.), tačiau nepamirškite, kad nebenaudojamas lemputes reikia mesti į pavojingų atliekų konteinerį, nes jose yra gyvsidabrio. Dažnai vartotojai fluorescencinėmis lemputėmis nepatenkinti dėl jų skleidžiamos šviesos spalvos. Perkant šias lemputes reikia atkreipti dėmesį į šviesos spalvos temperatūrą. Fluorescencinė lemputė šviečia panašiai kaip kaitrinė, kai šviesos spalvos temperatūra yra iki 3000 kelvinų (K). Dienos šviesos spalva – daugiau nei 3500 K, šalta baltą spalva – daugiau nei 5000 K.

Kaitrines lemputes pakeis ne tik kompaktiškos dienos šviesos lempos, bet ir pagerintos kaitrinės lemputės su halogenų technologija bei šviesos diodai (LED). Šviesos diodų lemputės labai efektyvios (naudoja per 80 proc. mažiau energijos nei kaitrinės), ilgaamžiškos (nuo 40 000 valandų), neįkaista, patvarios (nėra dūžtančios kolbos), galima parinkti įvairių šviesos spalvos temperatūrą (2580–8000 K). Šiose lemputėse nėra sveikatai pavojingo gyvsidabrio. Tačiau šios lemputės dar yra labai brangios.

Isirenkite dviejų tarifų elektros skaitiklius.

Už elektros energiją, suvartotą žiemos laiku nuo 23 iki 7 val. bei šeštadieniais, sekmadieniais ir vasaros laiku nuo 24 iki 8 val. bei šeštadieniais, sekmadieniais, mokėsite mažesniu tarifu.

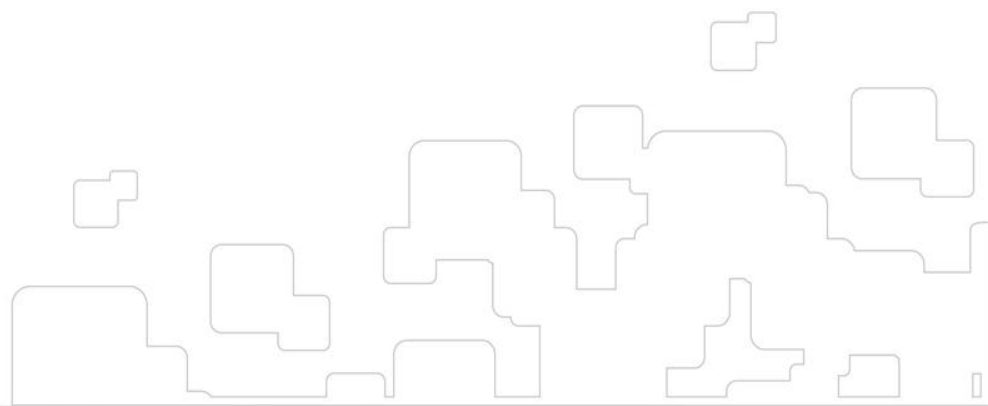

Išjunkite šviesą išeidami iš kambario. Jei reikia elektros šviesos, įjunkite tik tiek lempučių, kiek yra būtina. Jeigu naudojate kaitriąsias lemputes, geriau naudokite vieną stipresnę lemputę nei daug silpnesnių, nes šių lempučių spinduliuojamas šviesos srautas nėra tiesiogiai proporcingas jų galiai.

Bendro naudojimo laiptinėse, koridoriuose naudokite mažesnės galios lemputes. Sumontuokite automatiškai išsijungiančius jungiklius arba apšvietimo reguliatorius.

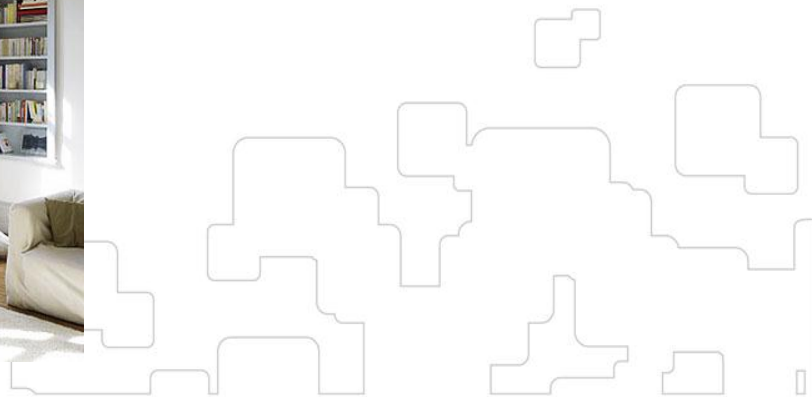
Naudokite vietinio apšvietimo šviestuvus. Tai kartu su bendroju apšvietimu užtikrina reikiamą apšvietimą darbo vietose.

Rinkdamiesi apdailos medžiagas, turėkite galvoje, kad **šviesios spalvos kambario sienos taip pat padeda taupyti** – šviesių sienų kambariui apšviesti pakanka silpnesnių lempučių, nes šviesios medžiagos atspindi žymiai daugiau šviesos.

Išnaudokite natūralų apšvietimą – reguliariai valykite langus, neužstatykite jų baldais ir didelėmis gėlėmis. Šviesiu paros metu atitraukite užuolaidas ir žaliuzes.

Šilumos energijos taupymo priemonės

Mokesčiai už šilumos energiją sudaro iki **80 proc.** visų būsto energijai skirtų išlaidų, todėl labai svarbu atkreipti dėmesį į jos taupymą. Šilumos energija reikalinga ne tik patalpose palaikyti tinkamą temperatūrą, bet ir kompensuoti šilumos nuostolius. Todėl šilumos suvartojimą daugiabučiams namams ir kitiems pastatams šildyti lemia pastatų būklė.

Jeigu Jūsų buto kvadratiniam metrui šildyti suvartojamos šilumos kiekis per mėnesį yra 25 kWh ir daugiau, rekomenduojame rimtai apsvarstyti galimybę renovuoti pastatą, nes tai yra vienintelis būdas gerokai sumažinti šilumos nuostolius.

Daugiau informacijos: www.atnaujinkbusta.lt

Jeigu Jūs gyvenate daugiabutyje ir mokate už dalį viso namo suvartotos šilumos, neatnaujinus namo šilumos sąnaudas galima būtų mažinti atliekant smulkius šilumos punktų pagerinimo darbus:

Izoliuokite šilumos punkto elementus. Labai dideli šilumos nuostoliai patiriami, kai neizoliuojami ar tik iš dalies izoliuojami vamzdiniai, vandens rezervuarai ir sklendės, čiaupai, ventiliai bei kita šilumos punkte esanti armatūra. Elkitės rūpestingai ne tik savo gyvenamosiose, bet ir pagalbinėse patalpose.

Esant galimybei, automatizuokite šilumos punktą. Įdiegus automatizuotą šilumos punktą įmanoma smarkiai sumažinti šilumos suvartojimą pastate, nes sistema, patalpose automatiškai palaikydama vartotojo pasirinktą patalpų temperatūrą, reaguoja į lauko temperatūros pokyčius ir, esant aukštesnei lauko temperatūrai, į radiatorius tiekia žemesnės temperatūros karštą vandenį.

Tinkamai sureguliuavę šilumos punktą, sąskaitas už šildymą galite sumažinti bent **15 proc.** Automatizuotame daugiabučio šilumos punkte elektroniniu reguliatoriumi galima nustatyti tokį šilumos režimą, kad, pavyzdžiui, nakties metu į radiatorius būtų tiekama mažiau šilumos, būtų žemesnė ir karšto vandens temperatūra.

Gyventojai už šilumos ir karšto vandens sistemų priežiūros paslaugas kiekvieną mėnesį atsiskaito su prižiūrėtoju (ar namą administruojančia įmone) ir turi teisę reikalauti iš jo kokybiškų paslaugų – šiuo atveju šilumos punkto įrenginių tinkamos techninės būklės palaikymo ir optimalaus gyventojų poreikius atitinkančio energijos vartojimo grafiko nustatymo automatizuotame šilumos punkte.

Jeigu elektros vartojimą galite sumažinti racionaliai ją vartodami, šilumos vartojimas, deja, daugiausia priklauso nuo pastatų, kuriuose gyvenate ar dirbate, būklės. Todėl **kompleksinis pastatų atnaujinimas** yra neabejotinai geriausias sprendimas, suteikiantis visas galimybes efektyviai vartoti šilumą ir gauti mažesnes sąskaitas. Tačiau, kol namas bus atnaujintas, pasirinkite priemones, kurias įdiegus sąskaitos už šildymą sumažės nedaug, bet pagerės jūsų gyvenimo sąlygos:

Užsandarinkite langus. Plyšius tarp stiklo ir lango rėmo bei tarp lango rėmo ir sienos užsandarinkite silikoninėmis ar kitomis izoliacinėmis medžiagomis. Sandarinti reikia ne tik lango rėmus, bet ir stiklą. Jei tinkamai užsandarinti langai, būstas bus geriau apsaugotas nuo šalčio, skersvėjų ir gatvės triukšmo, o kambaryje temperatūra pakils.

Istiklinkite balkonus ir lodžijas. Jų stiklinimas sumažina šalto oro skverbimąsi į butą, todėl oro temperatūra gretimame kambaryje lieka normali ir vėjuotą dieną, be to, pagerinama garso izoliacija. Balkonuose ir lodžijose įrenkite medinės grindis ir po jomis paklokite izoliacinės medžiagos sluoksnį.

Šildomose būsto patalpose **už radiatorių įrenkite šilumą atspindinčius ekranus**, kurie atspindi iki 90 % infraraudonųjų spindulių ir lemia patalpos oro temperatūros padidėjimą 1–2 °C. Pritvirtinus lentyną virš radiatoriaus, šilto oro srautas nukryps į kambario vidų, užuot kilęs tiesiai iki lubų.

Didelių matmenų baldus statykite prie išorinių sienų.
Neužstatykite radiatorių baldais ir dekoratyvinėmis grotelėmis.
Neuždenkite radiatorių užuolaidomis. Tai trukdo šilumai sklirti į kambarį.

Patalpas vėdinkite kelis kartus per dieną iki galo atidarius langus ir sudarius trumpalaikį skersvėją, kuris pakankamai išvėdintų patalpą, padėtų išvengti drėgmės ir kvapų kaupimosi. Geriau vėdinti intensyviai, bet trumpai, negu vėdinti ilgą laiką. Išeidami iš kambario uždarykite langus ir orlaides. Tai leis namuose palaikyti pastovią temperatūrą. Prieškambario, laiptinės ir kitų šaltų patalpų duris laikykite uždarytas.

Saulėtomis rudens / žiemos / pavasario **dienomis atitraukite užuolaidas** ir žaliuzes – leiskite saulės spinduliams apšviesti ir pašildyti Jūsų būstą.

Kondensaciniai šildymo katilai

Pastaruoju metu vis plačiau plinta kondensaciniai šildymo katilai. Įprastuose katiluose dūmų temperatūra būna pakankamai aukšta (130–200 °C) ir viršija rasos taško temperatūrą. Tai reiškia, kad degimo metu susidarę vandens garai tuo pačiu pavidalu su dūmais išmetami į atmosferą.

Kondensaciniuose katiluose dūmai atvėsunami, kad juose esantys vandens garai susikondensuotų ir iškristų vandens lašais. Šis kondensavimosi procesas vyksta katile. Vandens garams kondensuojantis, išsiskirianti šiluma panaudojama ir todėl kondensacinių katilų naudingumo koeficientas yra **6–10 %** didesnis už įprastų katilų.

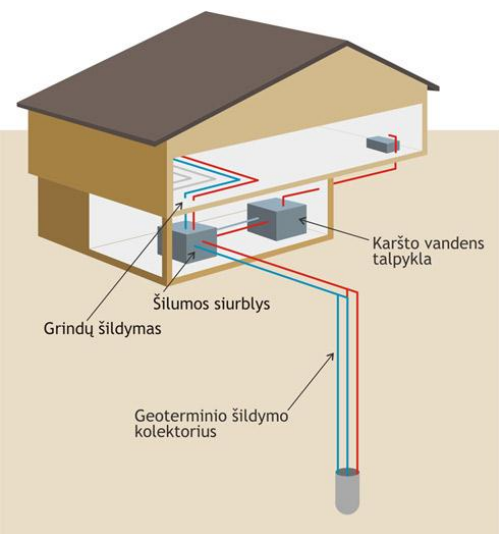
Tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad toks katilo efektyvumas pasiekiamas, kai gaminama žemesnė (40–60 °C) nei įprasta (80–90 °C) šilumnešio temperatūra. Todėl geriausiai kondensacinis katilas bus išnaudotas, jeigu pastate bus įrengta grindinio šildymo sistema.

Šilumos siurbLIAI

Per vasarą žemės paviršiaus, vandens telkinių sugerta ir sukaupia saulės šiluma bei žemės gelmių šiluma gali būti naudojama kaip šilumos šaltinis pastatuose. Tam naudojami šilumos siurbLIAI. Šiluma išgaunama iš grunto, gruntinio vandens, vandens telkinių, atmosferos, nuotekų, ventiliacijos sistemų oro ir kt. Šiam procesui naudojama elektros energija (siurbLIAms, kompresoriams, kt.), o rezultatas – apie 2,5–5,5 karto didesnis kiekis šilumos, tiekiamos į šildymo sistemą. Norint gauti pakankamai šilumos ir užtikrinti gerą sistemos darbą, svarbu tinkamai parinkti šilumos šaltinį ir įrangą. Didžiausias šilumos siurbLIO naudingumo koeficientas pasiekiamas, kai ruošiamas kuo mažesnės temperatūros – iki 35 °C šilumos nešėjas.

Termostatai

Naujos statybos pastatuose arba atnaujintuose (kur buvo modernizuota šildymo sistema) pastatuose ant radiatorių montuojami termostatai – prietaisai, padedantys reguliuoti patalpos oro temperatūrą. Radiatorių termostatą sudaro ventilis, ant kurio sumontuotas termostatinis jutiklis. Gyventojams tada žymiai paprasčiau reguliuoti temperatūrą: tereikia nustatyti radiatorių termostatą ant norimos temperatūros, pasukant termostato žiedą; pavyzdžiui, maždaug ties 20 °C svetainėje, apie 17 °C miegamajame ir t. t. Radiatorių termostatas palaikys tokią temperatūrą iki to laiko, kol termostato nustatymai nebus pakeisti. Deja, pastatuose, kur nėra individualios šilumos apskaitos galimybių, o suvartota šiluma yra skaičiuojama pagal būsto plotą, tokie termostatai neduos jokios apčiuopiamos energetinės ar ekonominės naudos.

Šalto ir karšto vandens taupymo priemonės

Energijos taupymas susijęs ir su taupiu vandens naudojimu, nes karštam vandeniui ruošti naudojama šiluminė energija. Išlaidos už karštą vandenį gali sudaryti didelę mokesčių už energiją sąskaitos dalį.

Kasdien suvartojamo vandens kiekį galima smarkiai sumažinti be didelių pastangų:

Prauskitės po dušu, o ne vonioje. Naudodamiesi dušu, karšto vandens suvartosite iki 30 litrų, o maudydamiesi vonioje – net iki 160 litrų. Sąskaitas už vandenį nesunku sumažinti įrengus mažo srauto dušo galvutes ir čiaupų tėkmės ribotuvus.

Indus plaukite ne po čiaupu, bet užkimštoje kriauklėje ar dubenyje. Jiems nuskalauti pakaks ir silpnos vandens srovės. Indaplovė taip pat sumažina vandens suvartojimą. Jąjunkite tik tuomet, kai pilnai užpildysite indais.

Prausdamiesi sumažinkite vandens srovę. Valydami dantis ar skusdamiesi naudokitės stikline.

Patikrinkite, ar nevarva čiaupai ir unitazai – jie didžiausi vandens „vagys“.

Energijos taupymo priemonės transporte

Automobilio degalų sunaudojimą ir išmetamų CO₂ dujų kiekį lemia ne tik automobilio techninės savybės (ekonomiškumas), bet ir vairavimo būdas, gamtinės sąlygos, automobilio techninis stovis, apkrovimas, automobilio greitis bei darbo režimas. Pavyzdingai vairuojant degalų sąnaudas galima sumažinti iki **5 proc.**

Pateikiame keletą patarimų, padėsiančių mažinti aplinkos užterštumą ir degalų sąnaudas. Pasinaudokite mūsų patarimais ir su tokiu pačiu degalų kiekiu nuvažiuosite kur kas toliau.

Sumažinkite greitį. Vienas geriausių būdų taupyti degalus – rinktis mažesnę greitį. Kuo didesnis greitis, tuo didesnės ir degalų sąnaudos: 125 km/val. greitis, palyginus su 110 km/val. greičiu, padidina degalų sąnaudas **20 proc.**

Kai tik galite, **važiuokite vienodu greičiu.** Venkite smarkiai stabdyti. Stabdymas ir greitėjimas didina degalų vartojimą. Stenkitės numatyti kliūtis kelyje.

Kartą per mėnesį patikrinkite oro slėgį padangose ir pasirinkite optimalų, atsižvelgdami į oro sąlygas. Automobilis su minkštomis padangomis sunkiau rieda ir suvartojama daugiau degalų. Slėgį tikrinkite prieš pradedant važiuoti, nes padangose esantis oras nuo važiavimo įkaista ir išsiplečia, todėl gali „suklaidinti“ matuoklį.

Patikrinkite oro filtrą. Užterštas oro filtras sumažina oro patekimą į variklį, o tai blogina variklio darbą, mažina galią ir ekonomiškumą. Oro filtrą nesunku patikrinti ir pakeisti – išimkite filtrą ir palaikykite prieš saulę. Jei nematysite pro tarpus einančios šviesos, vadinasi turėsite įsigyti naują filtrą. Rekomenduojame pirkti daugkartinius filtrus, nes juos užtenka nuvalyti, nereikia keisti naujais. Taip ne tik sutaupysite pinigų, bet ir mažiau teršite aplinką.

Nespauskite greičio pedalo „iki dugno“. Automobiliui greitėjant, sunaudojama daugiausia degalų, todėl pajudėdami iš vietos spauskite greičio pedalą pamažu, greitį didinkite po truputį. Prieš pradedant važiuoti variklio šildyti nebūtina. Jei vairuojate automobilį su mechanine pavarų dėže, pavaras stenkitės keisti esant žemoms apsukoms. Taip pat stenkitės išibėgėti tik tiek, kad nereikėtų staigiai stabdyti, o užtektų atleisti greičio pedalą.

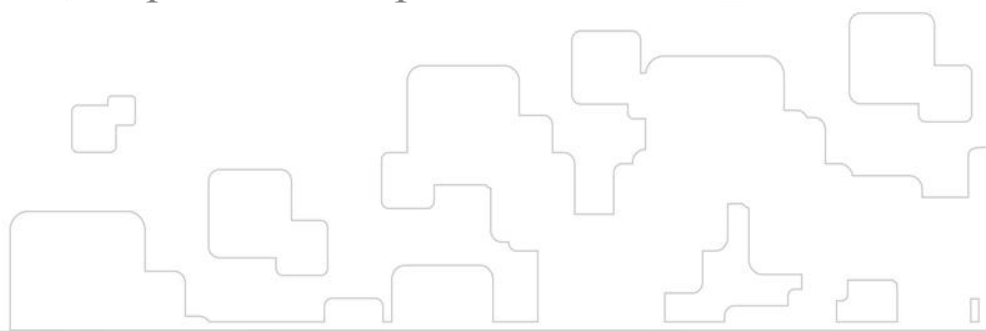

Eismo kamščiuose stenkitės riedėti. Važiuojant pastoviu greičiu, sudeginama daug mažiau degalų nei pajudant iš vietos ir vėl sustojant.

Automobilio **oro kondicionierius naudoja energiją** ir padidina degalų sąnaudas. Važiuojant nedideliu greičiu mieste, ekonomiškiau kondicionierių pakeisti vėjeliu pro pravertą automobilio langą, tačiau važiuojant greitai, oro kondicionierius gali būti ekonomiškesnis už pravirus langus (susidaro didelis oro pasipriešinimas).

Rinkitės siauresnes automobilio padangas. Siaurų padangų sukibimo paviršius mažesnis, todėl važiuojant jomis sunaudojama mažiau degalų. Greitai padangos Europos Sąjungoje bus ženklinamos etiketėmis, kaip ir buitiniai prietaisai.

Nevežiokite automobilyje nereikalingų krovinių – sunkesniai automobiliui reikia daugiau degalų.

Nevažinėkite techniškai netvarkingomis transporto priemonėmis.

Važinėdami tokiomis transporto priemonėmis, sunaudosite daugiau degalų, kelsite triukšmą, į aplinką pateks daugiau kenksmingų dujų.

Pirkite mažesnę ir taupesnę automobilį.

Nevairuokite, jei tai nebūtina. Atsisakykite automobilio, kai tik galite, ypač jei atstumai nedideli. Dažniau naudokitės visuomeniniu transportu, eikite pėsčiomis arba rinkitės ekologiškas transporto priemones, pvz., dviračius.

